

IV. Rozkład materiału i plan wynikowy

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Obecność muzyki w naszym życiu	<ul style="list-style-type: none"> – znaczenie świadomego i nieświadomego obcowania z muzyką – sportowcy jako propagatorzy hymnów narodowych – cechy prawdziwego melomana 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie obcowania z muzyką – potrafi wskazać cechy prawdziwego melomana 		<ul style="list-style-type: none"> – film DVD <i>Znaczenie muzyki w naszym życiu</i> – Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON – nagranie <i>Marsza weselnego</i> Mendelssohna 	1
Dział I: Starożytność					
Muzyczna starożytność na świecie	<ul style="list-style-type: none"> – muzyka jako wytwór myśli – zwiątek rozwoju kultury muzycznej z wielkimi cywilizacjami – krótka charakterystyka najważniejszych osiągnięć muzycznych starożytnych Chin, Indii, Grecji i Rzymu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, czym jest muzyka jako dzieło człowieka – wskazuje cywilizacje, które wpłynęły na rozwój muzyki – zdaje sobie sprawę z istnienia niewielu śladów muzyki starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasługi poszczególnej cywilizacji dla rozwoju muzyki starożytnej – rozumie pojęcie rekonstrukcji 	<ul style="list-style-type: none"> – rekonstrukcja muzyki starożytnej, na przykład z filmów <i>Quo vadis</i> lub <i>Gladiator</i> 	1
Muzyczna starożytność na terenie dzisiejszej Polski	<ul style="list-style-type: none"> – zacołanie cywilizacyjne a wpływy wielkich kultur – pojęcie muzyki prymitywnej – pierwotne instrumentarium polskich plemion 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje muzykę prymitywną – określa prymitywne instrumentarium 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, że muzyka jest naturalną potrzebą człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> – fotografie prezentujące kulturę plemienną – mapa polskich ziem z czasów kultury plemienną 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Co wspólnego z muzyką mieli Pitagoras, Sofokles i Arystoteles?	<ul style="list-style-type: none"> – niemuzycy jako twórcy muzycznej historii – zasługi Pitagorasa (skala), Sofoklesa (synkretyzm) i Arystotelesa (katartryczne właściwości sztuki) dla rozwoju muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> – zna literowy i solmizacyjny zapis dźwięków gamy – opisuje zasługi Pitagorasa, Sofoklesa i Arystotelesa dla rozwoju muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się ze zrozumieniem pojęciami: synkretyzm i <i>katharsis</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – instrument (pianino, cymbalki, flet prosty) – rekonstrukcja muzyki starożytnej, fragmenty muzyki teatralnej lub filmowej, najlepiej fragmenty <i>Wesela Wajdy</i> 	1
Budowa dzieła muzycznego w starożytności	<ul style="list-style-type: none"> – rytm i melodia jako podstawowe elementy utworu muzycznego – szczególne znaczenie melodii w starożytności – starożytne skale muzyczne (dorycka, frygijska, lidyjska i miksolidyjska) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcia melodii i harmonii – zdaje sobie sprawę ze szczególnego znaczenia melodii w starożytności – wie, że skala decyduje o nastroju melodii 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia starożytne skale muzyczne – zna pojęcia dur i moll 	<ul style="list-style-type: none"> – instrument np. (pianino, cymbalki, flet, bębnek) 	1
Początki tańca	<ul style="list-style-type: none"> – wskazanie ścisłego związku muzyki i tańca – znaczenie tańca w starożytności – taniec w starożytnych Indiach, Grecji i Rzymie – rodzaje akompaniamentu do tańca 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje znaczenie tańca w starożytności – rozumie ścisły związek tańca i muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rozwój tańca w Indiach, Grecji i Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiednie ryciny, ukazujące na przykład tancerzy namalowanych na wazach greckich 	1
Ślady muzycznej starożytności w życiu współczesnego człowieka	<ul style="list-style-type: none"> – ukazanie starożytnych korzeni współczesnych zwyczajów muzycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje ślady muzyki starożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie potrzebę poszukiwania źródeł współczesnej kultury 	<ul style="list-style-type: none"> – zdjęcia z festynów, zdjęcia elementów architektonicznych nawiązujących do antyku itp. 	1

Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Anna German	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja sylwetki i twórczości German - nauka piosenki <i>Bardzo smutna piosenka retro</i> zespołu Pod Budą - wskazanie jej związku ze starożytnością 	<ul style="list-style-type: none"> - kojarzy nazwisko German - potrafi zaśpiewać, niekoniecznie solo, lub wyrecytować z pamięci <i>Bardzo smutną piosenkę retro</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i rozpoznaje wybrane utwory German - interpretuje śpiewaną piosenkę, ewentualnie akompaniuje sobie, innym 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania utworów German - podkład piosenki zespołu Pod Budą nagrany przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON 	1
Dział II: Średniowiecze					
Muzyczne średniowiecze w Europie	<ul style="list-style-type: none"> - muzyka jako nauka - związek muzyki z religią i Kościołem (zasługa papieża Grzegorza I – chorał gregoriański) - wyłączenie wokalny charakter muzyki średniowiecznej - utrwalanie utworów dla potomności – zapisywanie nut na liniach 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że muzyka średniowiecza była związana z Kościołem - zna pojęcie chorału gregoriańskiego - wie, że muzyka średniowiecza była wyłącznie wokalna 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega obecność chorału gregoriańskiego we współczesnej liturgii - rozumie związek między religijnością ludzi średniowiecza i religijnym charakterem muzyki tego okresu 	<ul style="list-style-type: none"> - nagranie chorału - przykłady średniowiecznej sztuki sakralnej 	1
Muzyka średniowiecza w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - wpływy kultur sąsiadujących z ziemiami polskimi - przelomowe znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa - średniowieczne pieśni-arcydzieła 	<ul style="list-style-type: none"> - zdaje sobie sprawę ze znaczenia przyjęcia chrześcijaństwa dla rozwoju kultury polskiej - wymienia średniowieczne pieśni-arcydzieła 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje kulturę średniowiecza w kontekście światopoglądu epoki 	<ul style="list-style-type: none"> - nagranie piosenki o chmielu 	1
Pierwsze polskie hymny	<ul style="list-style-type: none"> - przybliżenie genezy i znaczenia <i>Bogurodzicy</i> i <i>Caude Mater Polonia</i> - nauka śpiewania wymienionych hymnów 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa z pamięci <i>Bogurodzicę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa <i>Caude Mater Polonia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania pieśni 	1
Wielkie osobowości muzyczne średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> - zasługi papieża Grzegorza I dla muzyki - rozbicie jednogłosowości za sprawą Leoninusa i Perotinusa - rola trubadurów 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasługi wymienionych osobowości muzycznych - wie, kim byli trubadurzy 		<ul style="list-style-type: none"> - zdjęcie katedry Notre Dame w Paryżu - CD z chorałem gregoriańskim i utworami Leoninusa i Perotinusa 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Jak powstawał chorał gregoriański?	<ul style="list-style-type: none"> – związek chorału jednogłosowego z Biblią – rola skal średniowiecznych – kontemplacyjny charakter muzyki średniowiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że chorał był jednogłosowy – wskazuje na związek chorału z Biblią – rozumie pojęcie anonimowości 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie pojawienia się tańca w parach 	<ul style="list-style-type: none"> – fragment filmu <i>Mię Róży</i> (chorał gregoriański) – nagranie transmisji z Watykanu itp. 	1
Miejsce tańca w średniowiecznej Europie	<ul style="list-style-type: none"> – taniec jako element obrzędu chrześcijańskiego – degradacja roli tańca w dojrzałym średniowieczu – powstanie tańca w parach 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przemiany znaczenia tańca w kulturze średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie pojawienia się tańca w parach 	<ul style="list-style-type: none"> – nagranie utworu <i>Carmina burana</i> Orffa – obrazy średniowieczne oparte na kontraskacie – śpiewnik kościelny 	1
Obecność średniowiecza we współczesnej kulturze	<ul style="list-style-type: none"> – kulturalny spadek po średniowieczu, konfrontowanie tego, co pierwotne, z tym, co funkcjonuje obecnie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wybrane ślady średniowiecznej kultury we współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi opisać kulturowy spadek po średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania Skaldów – podkład do piosenki na płycie CD nagranej przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON 	1
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Skaldowie	<ul style="list-style-type: none"> – przybliżenie twórczości zespołu Skaldowie – ukazanie związku nazwy zespołu ze średniowieczem – nauka piosenki <i>Wszystko mi mów, że mnie ktoś pokochał</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa z pamięci lub recytuje piosenkę <i>Wszystko mi mów, że mnie ktoś pokochał</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – umie zaśpiewać inną piosenkę zespołu Skaldowie – interpretuje wskazaną piosenkę 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania Skaldów – podkład do piosenki na płycie CD nagranej przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON 	1

Dział III: Renesans				
Muzyka renesansowa na świecie	<ul style="list-style-type: none"> – zerwanie z anonimowością, docenienie pracy twórców i wykonawców – muzyka jako sztuka – rozwój muzyki świeckiej – rozwój muzyki instrumentalnej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że nastąpił rozwój muzyki świeckiej – ma świadomość rozwoju muzyki instrumentalnej 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi łączyć zmianę stosunku do muzyki i jej twórców ze zmianą nastawienia do człowieka i świata w renesansie 	1
Złoty wiek polskiej muzyki renesansowej	<ul style="list-style-type: none"> – wysoki poziom kulturalnego rozwoju w Polsce XVI wieku – Polska ośrodkiem kultury muzycznej – zastępi Jagiellonów 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega wysoki poziom sztuki renesansowej w Polsce – opisuje zasługi Jagiellonów 	<ul style="list-style-type: none"> – zauważa związek między rolą mecenasów a rozwojem kultury 	1
Wielkie osobowości muzyki renesansowej	<ul style="list-style-type: none"> – ponadczasowość utworów kompozytorów renesansowych – typowy artysta-humanista i człowiek renesansu di Lasso – ascetyczna twórczość Palestriny 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia utwory di Lassa i Palestriny 	<ul style="list-style-type: none"> – przypisuje twórczość kompozytorów renesansowych odpowiednie cechy (np. di Lasso – utwory instrumentalne, typowo renesansowe, Palestrina – ascetyzm, utwory wokalne) 	1
Jak powstała renesansowa kompozycja wielogłosowa?	<ul style="list-style-type: none"> – wielogłosowość utworów renesansowych – porównanie twórczości di Lassa i Palestriny 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia utwory di Lassa i Palestriny 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie wielogłosowości 	1
Awans tańca w epoce renesansu	<ul style="list-style-type: none"> – taniec jako element dobrego wychowania – renesansowe stroje a charakter tańca 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jak ważną rolę ograł taniec w renesansie 	<ul style="list-style-type: none"> – zdjęcia strojów renesansowych – film kostiumowy zrealizowany przez BBC <i>Romeo i Julia</i> (scena balu) 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Ślady renesansu we współczesnej kulturze	<ul style="list-style-type: none"> – zjawisko mecenatu – wzrost znaczenia artysty 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie pojęcie mecenatu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje ślady renesansu we współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrań utworów Grechuty 	1
Klasyka polskiej muzyki renesansowej: Marek Grechuta	<ul style="list-style-type: none"> – sylwetka Grechuty – nauka piosenki <i>Będziesz moją panią</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa lub recytuje z pamięci utwór <i>Będziesz moją panią</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje utwór 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania utworów Grechuty 	1
Dział IV: Barok					
Muzyka barokowa na świecie	<ul style="list-style-type: none"> – barokowy przepych – kontrastowość w muzyce – sąsiadowanie homofonii z polifonią – narodziny opery i stylu koncertującego 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje najważniejsze cechy stylu barokowego: kontrastowość, przepych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie zależność między stosunkiem do świata ludzi baroku a charakterem tworzonych wówczas sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – przykłady sztuki barokowej pełnej przepychu i kontrastów – nagrania barokowych kompozytorów 	2
Muzyka baroku w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – kryzys kultury w Polsce – czas wojen – powrót muzyki do Kościoła – powstanie poloneza, tańca popularnego nie tylko w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość barokowego kryzysu kultury w Polsce – zdaje sobie sprawę z tego, że trzeba rozwiązać potrzeby estetyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, dlaczego muzyka na nowo związała się z Kościołem 	<ul style="list-style-type: none"> – nagranie poloneza – portret barokowego sarmaty 	1
Wybitne osobowości muzyczne baroku	<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja ważnych dokonań Stradivariusa, Vivaldiego i Haendla 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kim był Stradivari – rozpoznaje <i>Cztery pory roku</i> Vivaldiego 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje sylwetki wskazanych indywidualności 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania dzieł wskazanych kompozytorów 	1

Arcygeniusz Jan Sebastian Bach	<ul style="list-style-type: none"> - sylwetka twórcza Bacha (słuchanie utworów z komentarzem) - elementy biografii służące pokazaniu niełatwego losu geniusza docenionego po latach 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrany utwór Bacha - łączy kompozytora z barokiem 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, że wielkość talentu nie musi się wiązać z sukcesem 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania dzieł Bacha - wizerunki kompozytora 	2
Barokowy utwór homofoniczny	<ul style="list-style-type: none"> - pojęcie homofonii i jej znaczenie - budowa opery 	<ul style="list-style-type: none"> - kojarzy homofonię z operą - rozpoznaje operę wśród innych utworów muzycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie homofonii - wskazuje najważniejsze elementy budowy opery 	<ul style="list-style-type: none"> - nagranie fragmentu opery, słynnych arii operowych na różne głosy - zdjęcia słynnych oper 	1
Fuga	<ul style="list-style-type: none"> - utrwalenie pojęcia polifonii - budowa fugi (obrazowo, nie teoretycznie) - pojęcie kontrapunktu 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że polifonia to inaczej wielogłosowość 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie fugi 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania fug Bacha - film <i>Polifonia, czyli wielogłosowość</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON 	1
Rozwój tańca w baroku	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie tańca - powstanie baletu - zmiana stroju tancerza - Lully jako kompozytor muzyki baletowej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie baletu - zdaje sobie sprawę ze znaczenia tańca w baroku 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi docenić znaczenie mecenatu państwa dla rozwoju sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> - zdjęcia barokowych strojów - obrazy Velasqueza ukazujące barokowy strój kobiety 	1
Ślady baroku we współczesności	<ul style="list-style-type: none"> - obecność muzyki baroku i związanych z nią z wyzna- lazków we współczesności (opera, styl koncertujący, balet) - sylwetki Wodeckiego i Krawczyka - nauka piosenki <i>Zaczynij od Bacha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze ślady baroku we współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> - docenia wielkość i ponadczasowość barokowych dokonań w dziedzinie muzyki i tańca 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania <i>Preludium C-dur (Ave Maria)</i> Bacha i odpowiednich sygnałów w telefonie komórkowym itp. 	1
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Zbigniew Wodecki, Krzysztof Krawczyk	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa lub recytuje z pamięci <i>Zaczynij od Bacha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje piosenkę 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania piosenek Wodeckiego i Krawczyka - podkład muzyczny do <i>Zaczynij od Bacha</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania piosenek Wodeckiego i Krawczyka - podkład muzyczny do <i>Zaczynij od Bacha</i> 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Dział V: Klasycyzm					
Klasycyzm na świecie	<ul style="list-style-type: none"> - nazwa epoki - rozwój homofonii - upowszechnienie kultury w całym społeczeństwie - kariery wirtuozów - świetna koniunktura dla rozwoju muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> - zdaje sobie sprawę ze wspaniałej koniunktury dla muzyków - utrwała pojęcie homofonii 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie związek rozwoju kultury muzycznej z modą na muzykowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - zdjęcia budowli, obrazów w stylu klasycznym - nagrania kompozytorów tego okresu 	1
Klasycyzm w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> - zasługi Poniatowskiego dla kultury polskiej - powstanie pierwszej polskiej opery - twórczość Ogińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznają poloneza Ogińskiego - dostrzegają patriotyczny wymiar dbania o rozwój kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasługi Poniatowskiego dla rozwoju kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania polskich kompozytorów oświeceniowych 	1
Wielcy twórcy klasycyzmu – Wolfgang Amadeusz Mozart	<ul style="list-style-type: none"> - sylwetka kompozytora - elementy biografii, wskazanie na walkę o twórczą niezależność 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane utwory kompozytora - łączy go z klasycyzmem 		<ul style="list-style-type: none"> - nagrania utworów Mozarta 	2
Wielcy twórcy klasycyzmu – Ludwig van Beethoven	<ul style="list-style-type: none"> - sylwetka kompozytora - zasługi w walce o prestiż artysty - elementy biografii z zaakcentowaniem pasji, która pozwala mu pisać arcydzieła nawet po utracie słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane utwory kompozytora 	<ul style="list-style-type: none"> - zdaje sobie sprawę z zasług kompozytora dla ustalenia dużego prestiżu artysty 	<ul style="list-style-type: none"> - film <i>Dzień z życia kompozytora – Ludwig van Beethoven</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON - nagrania utworów Beethovena 	2
Elementy budowy utworu muzycznego – sonata klasyczna	<ul style="list-style-type: none"> - omówienie różnicy między muzyką barokową i klasyczną - próba wyjaśnienia formy sonatowej i przybliżenie jej odmian 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia trio, kwartet, koncert 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje różnice między muzyką barokową (pełną przepychu i ozdobiaków) a klasyczną (jasną i przejrzystą) 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania sonat w formie solowej, symfonicznej, koncertu, tria, kwartetu - film <i>Muzyczny aparat wykonawczy</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON 	1

Narodziny tańca klasycznego	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany w stroju tancerzy – rozwój widowiska baletowego 	<ul style="list-style-type: none"> – zdaje sobie sprawę z dalszego rozwoju sztuki baletowej 	<ul style="list-style-type: none"> – widzi związek między zmianą stroju tancerzy a rozwojem techniki tanecznej 	<ul style="list-style-type: none"> – zdjęcia paczki klasycznej 	1
Ślady klasycyzmu we współczesności	<ul style="list-style-type: none"> – liczne i istotne pozostałości po klasycyzmie (trasy koncertowe, zjawisko cudownych dzieci, skład orkiestry symfonicznej itd.) 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać, przy najmniej dwa ślady klasycyzmu we współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega bogactwo muzycznej spuścizny po oświeceniu 	<ul style="list-style-type: none"> – rycina z układem orkiestry, zdjęcie muzyków tworzących orkiestrę 	1
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Ewa Demarczyk	<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja sylwetki Demarczyk – nauka piosenki Grechuty <i>Dni, których nie znamy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory Demarczyk – śpiewa lub recytuje piosenkę <i>Dni, których nie znamy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje piosenkę 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania piosenek Demarczyk – podkład do piosenki Grechuty nagrany przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON 	1
Dział VI: Romantyzm					
Romantyzm na świecie	<ul style="list-style-type: none"> – kompozytor (najczęściej pianiści) jako wybitny indywidualista – przenikanie się różnych dziedzin sztuki – miłość jako główny temat sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że większość kompozytorów romantycznych było indywidualistami 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że różne dziedziny sztuki przenikały się nawzajem 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania kompozytorów romantycznych 	1
Muzyka romantyzmu w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> – patriotyczny charakter kultury polskiej – dokonania Chopina i Moniuszki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory Chopina i Moniuszki – wie, że muzyka romantyczna była wyrazem uczuć patriotycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie kultury dla zachowania uczuć patriotycznych w czasach zaoborów 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania utworów Chopina i Moniuszki 	2

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Najwybitniejszy polski artysta – Fryderyk Chopin	– sylwetka artysty – ukazanie szczególnego związku twórczości Chopina z fortepianem – ukazanie inspirujących twórczo relacji z innymi artystami – literatami, malarzami, muzykami	– rozpoznaje wybrane utwory Chopina – rozumie związek między losem kompozytora a patriotycznym charakterem jego muzyki	– wie, że Chopin pisał utwory prawie wyłącznie na fortepian – wie, że był on wirtuozem tego instrumentu	– nagrania utworów Chopina – film <i>Chopin</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON	1
Pieśni czasów niewoli	– nauka śpiewu – informacje o autorach słów i muzyki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> , <i>Boże coś Polskę</i> , <i>Warszawianki</i>	– potrafi zaśpiewać z pamięci po jednej zwrotce każdego z hymnów	– opanował informacje o przyczynach powstania hymnów i ich autorach	– teksty hymnów (dostępne w podręczniku)	2
Elementy budowy dzieła muzycznego – pieśni i miniatura fortepianowa	– muzyka jako dzieło młodości – związek muzyki z poezją – powstanie pieśni – eliminacja tekstu i powstanie niezwykle popularnej miniatury fortepianowej	– wie, że w pieśni muzyka wiąże się z poezją – wie, że romantyzm zrodził miniaturę fortepianową	– potrafi wskazać autorów pieśni i miniatur fortepianowych	– nagrania wybranych pieśni i miniatur Schumann, Schuberta, Mendelssohna i Chopina	1
Romantyczny taniec miłości	– poznanie najpopularniejszego baletu romantycznego <i>Giselle</i> i jego charakterystycznych elementów	– rozpoznaje paczkę romantyczną – wie, kto jest twórcą przedstawienia baletowego (choreograf, kompozytor i librecista)	– zna tytuł i autora baletu <i>Giselle</i>	– nagranie <i>Giselle</i> – ilustracja paczki romantycznej	1

Współczesny spadek po romantyzmie	<ul style="list-style-type: none"> obecność śladów romantyzmu we współczesności kariery wirtuozów, zainteresowanie folklorem itp. 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wybrane ślady romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> wie, w jaki sposób romantyzm wpłynął na ukształtowanie stereotypu artysty 	<ul style="list-style-type: none"> nagrania folkloru oraz muzyki folk 	1
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej. Czesław Niemcewicz	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja sylwetki Niemcewicza nauka piosenki <i>Kasztań</i> 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje piosenkę Niemcewicza śpiewa lub recytuje <i>Kasztań</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje piosenkę <i>Kasztań</i> 	<ul style="list-style-type: none"> nagrania utworów Niemcewicza podkład do <i>Kasztań</i> 	2
Dział VII: Nawiązania do romantyzmu					
Powstanie szkół narodowych	<ul style="list-style-type: none"> naznaczenie muzyki treściami narodowymi (nawiązania do rodzimego folkloru) zasiłki Chopina dla rozwoju szkół narodowych prezentacja muzyki narodowej innych narodów 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że muzyka może być wyrazem związku z narodem i może nieść treści narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Chopin zapoczątkował wprowadzenie folkloru do utworów muzycznych 	<ul style="list-style-type: none"> film <i>Fryderyk Chopin</i> nagrania muzyki narodowej różnych krajów nagrania polskiego folkloru 	2
Ryszard Wagner – artysta teatru	<ul style="list-style-type: none"> sylwetka kompozytora elementy biografii ze wskazaniem na kłopoty twórcy nowatora, wizjonera pojęcie dramatu muzycznego (synkretyzm) 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, że dramat muzyczny łączy w równoprawny sposób różne sztuki: muzykę, choreografię, aktorstwo, literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega związek koncepcji Wagnera ze starożytnym synkretyzmem 	<ul style="list-style-type: none"> fragmenty dramatów Wagnera nagrania utworów kompozytora 	1
Balety Piotra Czajkowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zasiłki Czajkowskiego dla rozwoju baletu libretta głównych baletów: <i>Jezioro łabędzie</i> i <i>Spiąca królewna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zna sylwetkę Czajkowskiego i przykłady jego muzyki baletowej 	<ul style="list-style-type: none"> wie, że Czajkowski dążył do rozwoju baletu jako sztuki synkretycznej 	<ul style="list-style-type: none"> plyta DVD z nagraniem baletów Czajkowskiego nagrania jego muzyki 	2
Konkurs Chopinowski	<ul style="list-style-type: none"> popularność muzyki Chopina na świecie muzyka Chopina jako sprawdzian umiejętności pianistycznych historia i znaczenie konkursu Chopinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wie, co to jest Konkurs Chopinowski docenia jego znaczenie zna polskich zwycięzców Konkursu Chopinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi opisać znaczenie konkursu Chopinowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> nagrania polskich zwycięzców, a także innych laureatów, którzy zrobili pianistyczną karierę 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Mistrzowie interpretacji muzyki klasycznej	<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja sylwetek wybitnych artystów sztuki wykonawczej i ich nagrań 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, że wykonawstwo jest też sztuką i wymaga wielkiej pracy – zna nazwiska wybitnych artystów 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że jakość wykonania danego utworu może być kryterium wyboru nagrania 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania wielkich interpretacji muzyki klasycznej 	2
Dział VIII: Oblicza muzyki współczesnej. Nurt klasyczny					
Impresjonizm w muzyce	<ul style="list-style-type: none"> – charakterystyka stylu impresjonistycznego: specyficzne podejście do czasu (fascynacja ulotnością), próba wyrażania niewyrażalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje styl impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania impresjonistycznych utworów – obrazy impresjonistów – impresjonistyczna poezja (np. <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera) – film <i>Muzyczny opis świata</i> 	1
Przedstawiciele muzycznego impresjonizmu	<ul style="list-style-type: none"> – sylwetki Ravela i Debussy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory Ravela i Debussy'ego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że impresjonizm miał przełomowe znaczenie dla rozwoju muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> – utwory Ravela i Debussy'ego 	1
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Maryla Rodowicz	<ul style="list-style-type: none"> – przybliżenie dokonań Rodowicz – nauka piosenki <i>Wsiąść do pociągu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – śpiewa lub recytuje <i>Wsiąść do pociągu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje piosenkę – zna inne utwory Rodowicz – kojarzy nazwisko Osieckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – piosenki Rodowicz – podkład do <i>Wsiąść do pociągu</i> 	1

Karol Szymanowski	<ul style="list-style-type: none"> – sylwetka Szymanowskiego – elementy biografii z zaakcentowaniem rozległej wiedzy i pasji poznawczej kompozytora 	<ul style="list-style-type: none"> – wiąże Szymanowskiego z impresjonizmem 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory Szymanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania utworów kompozytora 	1
Muzyka atonalna	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienie pojęć tonalności (powiązanie ze stylem klasycznym) i atonalności – sylwetki Schönberga, Pendereckiego i Lutosławskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje muzykę tonalną i atonalną 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska kompozytorów muzyki współczesnej 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania muzyki tonalnej i atonalnej 	1
Balety rosyjskie Sergieja Diaghilewa	<ul style="list-style-type: none"> – popularyzacja baletu rosyjskiego w zachodniej Europie za sprawą Diaghilewa – wielki choreograf Niżyński i <i>Święto wiosny</i> Strawińskiego – moda na balet 	<ul style="list-style-type: none"> – kojarzy nazwisko Diaghilew z popularyzacją baletu 	<ul style="list-style-type: none"> – kojarzy nazwisko Niżyński 	<ul style="list-style-type: none"> – nagranie <i>Święta wiosny</i> Strawińskiego – nagrania muzyki Ravela, Debussy'ego, <i>Romea i Julii</i> Prokofiewa 	1
Taniec współczesny	<ul style="list-style-type: none"> – zerwanie z regułami tańca klasycznego – reformy Isadora Duncan – taniec współczesny jako sposób mówienia prawdy o czło- wieku 	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia taniec współczesny od tańca klasycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – kojarzy nazwisko Duncan – prezentuje jej wizję tańca 	<ul style="list-style-type: none"> – zdjęcia Duncan – nagrania video układów tanecznych klasycznego i współczesnego 	1
Sztuka choreografii	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie choreografii – przybliżenie pracy choreografa – sylwetki twórcze Bejarta i Balanchine'a 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcia: choreografia i choreograf 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje sylwetki wspomnianych choreografów 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania układów baletowych 	1
Gwiazdy baletu XX wieku	<ul style="list-style-type: none"> – sylwetki Barysznikowa i Plisieckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, kto to jest prima- balerina i baletmistrz 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska wskazanych gwiazd baletu 	<ul style="list-style-type: none"> – zdjęcia Barysznikowa i Plisieckiej – nagrania znaczących występów baletowych 	1

Temat lekcji	Zakres materiału (treści)	Osiągnięcia uczniów		Wykorzystywane pomoce dydaktyczne	Liczba godzin
		podstawowe	ponadpodstawowe		
Dział VIII: Oblicza muzyki współczesnej. Nurt rozrywkowy					
George Gershwin	<ul style="list-style-type: none"> – opis sylwetki kompozytora, który funkcjonował na styku muzycznych stylów – elementy biografii Gershwina 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane utwory Gershwina 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że uprawiał on różne muzyczne style 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania utworów Gershwina 	1
Muzyka jazzowa	<ul style="list-style-type: none"> – próba zdefiniowania pojęcia muzyki rozrywkowej – geneza Jazzu – artyzm tej muzyki (wykonania wirtuozów) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje muzykę jazzową – wie, że jest ona artystyczną odmianą muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi powiedzieć, jakie są korzenie Jazzu 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania muzyki jazzowej 	2
Piosenka kabaretowa	<ul style="list-style-type: none"> – wysoki poziom polskiej piosenki kabaretowej – specyfika tego rodzaju twórczości (połączenie tekstu i muzyki) – wizerunek artystyczny kabaretu Starszych Panów 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje piosenki Kabaretu Starszych Panów 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwiska twórców tego kabaretu 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania piosenek kabaretowych, w tym Kabaretu Starszych Panów 	2
Musical	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie musicalu – cechy artysty musicalowego – słynne musicale – Fred Astaire – legenda musicalu 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy musicalu 	<ul style="list-style-type: none"> – zna tytuły słynnych musicali – opisuje cechy artysty musicalowego 	<ul style="list-style-type: none"> – nagrania musicali lub piosenek musicalowych 	1
Muzyka filmowa	<ul style="list-style-type: none"> – rola muzyki w filmach – kompozytorzy muzyki filmowej – Wojciech Kilar 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rolę muzyki w filmie – kojarzy nazwisko Kilara 	<ul style="list-style-type: none"> – zna innych, oprócz Kilara, kompozytorów muzyki filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> – film <i>Dramaturgiczne znaczenie muzyki</i>/Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON – przykłady muzyki filmowej 	2
Taniec towarzyski	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie tańca towarzyskiego – tańce standardowe i latinoamerykańskie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wybrane tańce towarzyskie 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje różnice między tańcami standardowymi i latinoamerykańskimi 	<ul style="list-style-type: none"> – nagranie video z tańcami towarzyskimi – zeszyt ćwiczeń 	1

Od folkloru do folklu	<ul style="list-style-type: none"> - znikanie żywego folkloru i próby jego wskrzeszenia - folklor naszego regionu - pochodzenie stylu folk i jego odmiany 	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia folklor od folklu - zna wybrane ludowe piosenki swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje odmiany muzyki folk 	<ul style="list-style-type: none"> - film <i>Zaproszenie do tańca</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON 	2
Tańce regionalne i narodowe	<ul style="list-style-type: none"> - ludowe i salonowe odmiany tańców - tańce regionalne i narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wymienić tańce narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega związek tańców ludowych z życiem 	<ul style="list-style-type: none"> - zdjęcia strojów regionalnych - nagrania poloneza, mazurka, oberka, kujawiaka, krakowiaka 	1
Zespoły ludowe: Mazowsze i Śląsk	<ul style="list-style-type: none"> - zasługi zespołów Śląsk i Mazowsze dla popularyzacji folkloru - prezentacja twórczości zespołów folklorystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie działalności obu zespołów 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje twórczość obu zespołów 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania zespołów Mazowsze i Śląsk 	2
Gwiazdy muzyki rozrywkowej	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja wykonawców i zespołów, którzy przeszli do historii muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - zna wybrane wybitne indywidualności muzyki rozrywkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje piosenki znanych twórców 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania wybranych zespołów i wykonawców – gigantów (np. The Beatles, Pink Floyd, Elvis Presley) 	2
Klasyka polskiej muzyki rozrywkowej: Czerwone Gitary	<ul style="list-style-type: none"> - wizerunek zespołu Czerwone Gitary - nauka piosenki <i>Anna Maria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wybrane utwory Czerwonych Gitar - śpiewa z pamięci lub recytuje piosenkę <i>Anna Maria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje piosenkę - zna inne utwory zespołu 	<ul style="list-style-type: none"> - nagrania Czerwonych Gitar - podkład do piosenki <i>Anna Maria</i> na płycie Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON 	1
Podziały muzyki	<ul style="list-style-type: none"> - podział muzyki na klasyczną i rozrywkową - porządkowanie wiedzy muzycznej, słowniczek melomana 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje muzykę klasyczną i rozrywkową - potrafi nazwać główne ich odmiany 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia sens dzieła muzyki na odmiany 	<ul style="list-style-type: none"> - film <i>Muzyczny aparat wykonawczy</i> Wydawnictwa Pedagogicznego OPERON - nagrania różnych utworów muzyki klasycznej i rozrywkowej 	2